

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-09-11

Vår referens

Jesper Bokefors
Förvaltningsjurist
jesper.bokefors@malmo.se

Remiss Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87), Stadskontoret FRI-2025-941

Sammanfattning

Justitiedepartementet har skickat betänkandet ”Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel” på remiss till Malmö stad och kommunstyrelsen har överlämnat åt bl.a. fritidsnämnden att yttra sig över betänkandets förslag. Den statliga utredningen har gjort en översyn av den svenska lagstiftningen om korruption och tjänstefel för att säkerställa effektivitet, ändamålsenlighet och förenlighet med internationella åtaganden. Utredaren lämnar genom betänkandet förslag till ett flertal ändringar, i flera fall skärpningar, av lagstiftningen på området. Fritidsförvaltningen har tagit fram förslag till yttrande åt fritidsnämnden med synpunkter avseende framförallt förslaget kring en ny utvidgad kriminalisering genom brottet ”missbruk av offentlig ställning”.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden godkänner yttrandet och översänder detsamma till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Betänkande av Utredningen om straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel
- Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 250925
- Yttrande fritidsnämnden 250925

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2025-09-10

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2025-09-18

Fritidsnämnden 2025-09-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Justitiedepartementet har skickat betänkandet *Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel* (SOU 2025:87) på remiss åt Malmö stad. Stadskontoret har på kommunstyrelsens vägnar överlämnat betänkandet (ärende STK-2025-1151) för intern remissbehandling åt stadens samtliga nämnder för att yttra sig över betänkandet inför Malmö stads gemensamma remissvar. Fritidsförvaltningen ("förvaltningen") har gått igenom betänkandets slutsatser och tagit fram ett förslag till yttrande åt fritidsnämnden ("nämnden").

Av betänkandet framgår att den statliga utredningens uppdrag har varit att se över den straffrättsliga lagstiftningen om korruption och tjänstefel i syfte att säkerställa att lagstiftningen är effektiv, ändamålsenlig och anpassad till Sveriges internationella åtaganden. Bakgrunden till att regeringen tillsatt utredningen är den kritik som riktats mot den straffrättsliga korruptionslagstiftningen och det behov som finns av att säkerställa att lagstiftningen är anpassad till dagens utmaningar, däribland korruptionens ökande associering med organiserad brottslighet. Ett särskilt riskområde bedöms vara offentliga upphandlingar.

Av betänkandet framgår vidare att korruption i sammanhanget används som samlingsbeteckning för förfaranden som medför att beslut och handlingsprocesser påverkas på ett otillbörligt sätt. Inom offentlig verksamhet utgör korruption ett hot mot grundläggande demokratiska principer om likabehandling, rättssäkerhet och effektivitet. När förtroendevalda eller offentliga tjänstepersoner, i stället för att iakttä objekтивitet och saklighet, utnyttjar sin ställning för att gynna egna intressen hotas grundläggande principer i en rättsstat. Det skadar i sin tur förtroendet för det offentliga.

Utredningen beskriver att dess uppdrag har innefattat två huvudsakliga delar. Dels att se över om den straffrättsliga lagstiftningen om korruption bör förändras, däribland en översyn av mutbrotten. Dels att se över om det straffrättsliga ansvaret om tjänstefel bör utvidgas och oavsett ställningstagande i sak lämna förslag som utvidgar straffansvaret till att omfatta även annat än åtgärder vid myndighetsutövning.

Betänkandets förslag och förvaltningens bedömning

Utredningen lämnar förslag till ett antal förändringar av lagstiftningen på området och lyfter fram bl.a. nedan förslag, att träda i kraft från och med den 1 januari 2027:

- Upprättande av en ny lag, *lag om straff för vissa korruptionsbrott* för att samla de centrala bestämmelserna mot korruption samt förtydliga sambandet dem emellan.
- Förtydliganden kring straffansvaret för *mutbrott*, för att nyansera bedömningen av brottets allvarlighetsgrad.

- Straffskalan för *mutbrott* och för brottet *handel med inflytande* skärps.
- Straffansvaret för vissa former av missbruk av det offentliga uppdraget utvidgas från nuvarande bestämmelse om *tjänstefel* till en bestämmelse om *missbruk av offentlig ställning*. Däribland ska det inte längre vara nödvändigt att agerandet har ett samband med myndighetsutövning.
- Nuvarande regler om *tjänstefel* förändras genom att dels straffskalan skräps, dels att vad som utgör *ringa tjänstefel* (vilket inte leder till straffansvar) förtydligas.

Förvaltningen konstaterar att de områden som utredningen beskriver i de flesta delar har påverkan på såväl nämndens förtroendevalda, som förvaltningens tjänstepersoner. Utredningens förslag berör dock inte nämndens verksamhets-/sakområde specifikt utan nämnden berörs på ett generellt plan. I stort på motsvarande vis som förslagen även berör övriga nämnder i Malmö stad, andra kommuner, regioner och statliga myndigheter. Mot bakgrund av detta är det förvaltningens uppfattning att nämnden lämpligen bör fokusera på att förhållandevis begränsat yttra sig, och fokusera på de delar i remissen som nämnden uppfattar särskilt kan ha negativa aspekter. Förvaltningen utgår från att stadskontoret och sedermera kommunstyrelsen därutöver på ett bredare plan berör ytterligare delar av betänkandet i Malmö stads gemensamma remissvar till departementet.

Förvaltningen bedömer att det förslag i utredningen som innebär den största potentiella förändringen framöver för nämndens förtroendevalda och för förvaltningens tjänstepersoner är förslaget om ett nytt brott vid sidan om nuvarande bestämmelse om tjänstefel. Vad som i betänkandet benämns som *missbruk av offentlig ställning*. Förvaltningen ser i betänkandet en del goda argument för förslaget, men anser samtidigt att det är denna del i betänkandet som även väcker flest frågor och potentiella invändningar. Förvaltningen bedömer därför att nämndens yttrande utöver att kort kommentera vissa av de andra förslagen, främst ska uppmärksamma detta nya förslag till kriminalisering och de potentiella riskerna med förslaget.

Förvaltningens synpunkter är sammantaget de som följer. Den ytterligare argumentationen framgår av förslaget till yttrande. Förvaltningen anser att det är viktigt att arbeta hårt mot korruption i samhället, varav den straffrättsliga lagstiftningen är ett verktyg. Utredarens föreslagna förändringar av lagstiftningen kopplad till mutbrott och andra närliggande korruptionsbrott har starka argument, vilka förvaltningen inte har några invändningar mot.

Vad gäller utredarens förslag om ett nytt utvidgat straffansvar vid sidan om tjänstefel *missbruk av offentlig ställning* ser förvaltningen däremot flera potentiella problem och risker, vilka även bland annat delats av en tidigare statlig utredning. Förvaltningen anser

sammantaget att argumenten i dagsläget inte nödvändigtvis framstår som fullt tillräckliga i relation till riskerna. Utifrån problemen och riskerna anser förvaltningen att lagstiftaren nogga bör överväga om en förändrad lagstiftning på området, vilken förvisso kan vara nödvändig, verkligen ska utgöras av en så pass bred kriminalisering som nu föreslagits.

Det finns goda argument för skärpt lagstiftning vad gäller oegentligheter vid offentlig upphandling och vid domstolstrots. Den föreslagna kriminaliseringen är dock potentiellt betydligt bredare än så genom att täcka in ett stort antal aktörer och situationer, för vilket argumenten framstår som mer oklara. Förvaltningen anser att det är viktigt att en lagstiftning på området är balanserad på så vis att den bistår i att skapa en eftersträvarsvärd kultur där offentliganställda vågar ta ansvar och fatta nödvändiga beslut, samtidigt som det går att utkräva ansvar för ageranden som inte kan tillåtas.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]